

Sygn. akt III S 5/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Górską (spr.)
Sędziowie:	SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2017 r. na posiedzeniu niejawnym skargi B. K.

na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Sądem Okręgowym w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt IV P 166/15 z powództwa B. K. przeciwko (...) Sp. z o.o. w G. o przywrócenie do pracy

o s t a n a w i a :

oddalić skargę.

SSA Romana Mrotek SSA Beata Górską SSA Barbara Białecka

Sygn. akt III S 5/17

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21 grudnia 2016 r. B. K. wniosła do Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydziałem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygnaturze akt VI Pz 23/16. Skarżąca wniosła o stwierdzenie przewlekłości postępowania w niniejszej sprawie, zobowiązanie Sądu Rejonowego w G. do rozpoznania niniejszej sprawy w terminie 1 miesiąca od rozpoznania skargi, przyznanie od Skarbu Państwa na rzecz skarżącej kwoty 5.000 zł oraz zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim kosztów postępowania.

Uzasadniając skargę B. K. wskazała, że w dniu 5 maja 2015 r. złożyła do Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozew o przywrócenie do pracy. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt IV P 166/15. Po rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 7 października 2015 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim przywrócił w prawach pracowniczych powódkę. Ze stanowiskiem ww. Sądu nie zgodziła się strona pozwana i w dniu 24 listopada 2015 r. wniosła środek zaskarżenia w postaci apelacji do Sądu Okręgowego za pośrednictwem Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim – sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt VI Pz 23/16. Skarżąca wskazała, że do dnia

dzisiejszego, a więc przez ponad 12 miesięcy, nie został skutecznie wyznaczony termin posiedzenia w przedmiocie rozpatrzenia złożonej przez pozwaną spółkę apelacji, albowiem istnieje problem natury proceduralnej związanej z wniesieniem opłaty od apelacji przez stronę pozwaną. W ocenie skarżącej z analizy akt sprawy jednoznacznie wynika, że wszelkie działania podejmowane przez pełnomocnika pozwanej spółki mają na celu doprowadzenie do rażącej przewlekłości przedmiotowego postępowania, w szczególności twierdzenia dokonania opłaty w sytuacji braku jakiegokolwiek dowodu jej uiszczenia, co potwierdził postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim. Nadto, Sąd Rejonowy w toku postępowania dopuścił się rażącego uchybienia procesowego polegającego na niepowiadomieniu pełnomocnika strony pozwanej o konieczności wniesienia nieuiszczonej opłaty od apelacji, co w oczywisty sposób wpływa na dalszą przewlekłość przedmiotowego postępowania. B. K. podniosła, że brak rozpoznania sprawy przez tak długi okres czasu naraża ją na bardzo poważne konsekwencje, w szczególności finansowe. Jej świadczenie emerytalne zostało zmniejszone z uwagi na brak możliwości właściwego przeliczenia okresu składkowego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Prawo do świadczenia emerytalnego zostało przez skarżącą nabyte w dniu 21 kwietnia 2016 r., natomiast zwolnienie przez pozwaną spółkę nastąpiło w dniu 31 maja 2015 r. W związku z brakiem rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, skarżąca zmuszona jest otrzymywać mniejsze świadczenie niż w rzeczywistości należne. W jej ocenie, mając na uwadze powyższe oraz brak szczególnej zawilosci merytorycznej postępowania, doszło do rażącego naruszenia prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Zdaniem skarżącej postępowanie w przedmiotowej sprawie trwa zdecydowanie dłużej, niż jest to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla jej prawidłowego rozstrzygnięcia.

Pismem z dnia 9 stycznia 2017 r. sekretariat VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim zobowiązał B. K. do oświadczenia, czy podtrzymuje skargę z dnia 21 grudnia 2016 r. na przewlekłość postępowania w sprawie VI Pz 23/16 czy też ją cofa, albowiem sprawa ta zakończyła się w dniu 30 sierpnia 2016 r. wydaniem przez Sąd Okręgowy prawomocnego postanowienia o oddaleniu zażalenia pozwanej spółki na postanowienie Sądu Rejonowego o odrzuceniu apelacji, co oznacza, że wyrok Sądu Rejonowego w sprawie IV P 166/15 jest prawomocny.

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 stycznia 2017 r. skarżąca wskazała, że zawarte w nim twierdzenie o prawomocnym zakończeniu postępowania toczącego się pod sygn. akt IV P 166/15 jest błędne, bowiem z informacji uzyskanych w dniu 12 stycznia 2017 r. w sekretariacie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim wynika, iż postępowanie nie zostało prawomocnie zakończone, brak jest bowiem wyroku opatrzonego klauzulą prawomocności. Nadto skarżąca wniosła o sprostowanie błędnej sygnatury akt sprawy wskazanej w skardze na przewlekłość postępowania wniesionej w dniu 21 grudnia 2016 r. – właściwa sygnatura akt postępowania objętego wniesioną skargą to IV P 166/15.

Pismem z dnia 24 stycznia 2017 r. sekretariat VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim poinformował skarżącą, że w piśmie z dnia 11 stycznia 2017 r. omyłkowo wskazano, że postępowanie w sprawie IV P 166/15 (o przywrócenie do pracy) zostało prawomocnie zakończone. Prawomocnie zakończyło się postępowanie w sprawie IV P 433/15 (zasądzonej wynagrodzenie). Sprawa ta w Sądzie Okręgowym rozpoznawana była pod sygnaturą VI Pz 23/16 i w dniu 30 sierpnia 2016 r. zakończyła się wydaniem postanowienia o oddaleniu zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego. W dniu 29 września 2016 r. akta te zwrócono do Sądu Rejonowego. W sprawie IV P 166/15 (o przywrócenie do pracy) zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego zarejestrowane zostało pod sygnaturą VI Pz 18/16 i rozpoznano je w dniu 29 września 2016 r., kiedy to Sąd Okręgowy uchylił postanowienie Sądu Rejonowego. Wobec powyższego, Sąd ponownie zobowiązał skarżącą do oświadczenia, czy podtrzymuje skargę w sprawie VI Pz 23/16.

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 stycznia 2017 r. skarżąca wskazała, że z uwagi na chaos i nieład jaki wkraśl się w sygnaturach akt dotyczących postępowań pracowniczych z jej udziałem, informuje, iż przedmiotowa skarga dotyczy przewlekłości postępowania o przywrócenie do pracy, które w Sądzie Rejonowym

w Gorzowie Wielkopolskim zarejestrowane zostało pod sygnaturą akt IV P 166/15 i do dnia dzisiejszego brak jest prawomocnego zakończenia postępowania, mimo upływu 20 miesięcy od wniesienia powództwa (data złożenia pozwu 5 maja 2015 r.) i w zakresie tego postępowania podtrzymuje skargę.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych nadał bieg przedmiotowej skardze.

Prezes Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim wniósł o oddalenie skargi i nie zgłosił swego udziału w sprawie. Do pisma dołączył wyjaśnienie Przewodniczącego VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Przewodniczący VI Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim poinformował, że nie widzi podstaw do uznania przewlekłości postępowania w tej sprawie, albowiem sprawa do Wydziału wpłynęła w dniu 3 sierpnia 2016 r. Zgodnie z obowiązującymi zasadami przydziału spraw przydzielono ją SSO Iwonie Wysowskiej, która w tym czasie do dnia 12 sierpnia 2016 r. (piątek) przebywała na urlopie wypoczynkowym. Po powrocie z urlopu podjęła czynności

w sprawie, które doprowadziły do wydania w dniu 29 września 2016 r. postanowienia o uchyleniu postanowienia Sądu Rejonowego, którego dotyczyło zażalenie. Dnia 30 września 2016 r. odpis postanowienia został wysłany do pełnomocników stron, a dnia 27 października 2016 r. akta po rozpoznaniu zażalenia zwrócono do Sądu Rejonowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga B. K. okazała się nieuzasadniona, co spowodowało jej oddalenie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2004 r., Nr 179, poz. 1843 ze zm., zwana dalej ustawą o skardze) strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). W myśl zaś art. 2 ust. 2 cyt. ustawy dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość

i prawidłowość czynności podjętych przez sąd, w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty albo czynności podjętych przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze w celu zakończenia postępowania przygotowawczego lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego

w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. Ocena przewlekłości postępowania musi być dokonywana w relacji do czasu trwania całego postępowania, przy czym sama długość postępowania nie przesądza jeszcze o tym, iż jest ono przewlekłe.

Ocenie podlegają więc w szczególności terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawichości oraz zachowanie się stron. Konieczne jest tym samym wskazanie na konkretne długotrwałe i nieuzasadnione zaniechanie sądu, względnie na dokonywanie czynności w sposób nieefektywny albo na działania, które jedynie pozorują podejmowania czynności

w sprawie (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 września 2012 r., sygn. I S 83/12, lex nr 1217714). Należy podkreślić przy tym, że nie każda zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona.

Sąd Apelacyjny, po dokładnym przeanalizowaniu dotychczasowego przebiegu postępowania w sprawie, uznał, że zostało ono, co do zasady, przeprowadzone

w sposób prawidłowy, natomiast jego przewlekłość powstała wskutek działań podejmowanych przez stronę pozwaną. W dniu 23 listopada 2015 r. pozwana spółka wniosła apelację od przywracającego powódkę do pracy wyroku z dnia 7 października 2015 r. Pismem z dnia 25 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał pozwaną do uzupełnienia braków formalnych apelacji poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia, uiszczenie opłaty od apelacji w wysokości 30 zł oraz złożenie odpisu apelacji w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego zobowiązania pod rygorem odrzucenia apelacji. Pismem z dnia 18 grudnia 2015 r. pozwana wykonała powyższe zobowiązanie sądu oraz wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od apelacji. Postanowieniem referendarza sądowego z dnia 4 stycznia 2016 r. oddalono wniosek pozwanej. Pismem z dnia 25 stycznia 2016 r. (o treści tożsamej z pismem z dnia 18 grudnia 2016 r.) pozwana ponownie wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od apelacji. Następnie, pismem z dnia 5 lutego 2016 r. pozwana wniosła skargę na orzeczenie referendarza sądowego w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 29 lutego 2016 r. referendarz sądowy odrzucił ponowny wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem wydanym również w dniu 29 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie referendarza sądowego z dnia 4 stycznia 2016 r. oddalające wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych. Natomiast postanowieniem z dnia 29 marca 2016 r. sąd ten odrzucił apelację pozwanej z dnia 26 stycznia 2016 r. z uwagi na jej wniesienie po upływie wymaganego terminu. Pismem z dnia 14 kwietnia 2016 r. pozwana wniosła zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016 r. Sąd Rejonowy uchylił zaskarżone postanowienie z dnia 29 marca 2016 r. wskazując, że złożone w dniu 26 stycznia 2016 r. pismo było uzupełnieniem braków apelacji złożonej w dniu 23 listopada 2015 r. Kolejnym postanowieniem, z dnia 25 kwietnia 2016 r., Sąd Rejonowy odrzucił apelację pozwanej z dnia 23 listopada 2015 r. z uwagi na brak uiszczenia opłaty od apelacji. Pismem z dnia 10 maja 2016 r. pozwana wniosła zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego (bez opłaty). Pismem z dnia 16 maja 2016 r. Sąd Rejonowy zobowiązał pozwaną do uzupełnienia braków formalnych zażalenia z dnia 10 maja 2016 r. poprzez uiszczenie opłaty od zażalenia w wysokości 30 zł. Pismem z dnia 30 maja 2016 r. pozwana wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od zażalenia. Postanowieniem z dnia 6 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy zwolnił pozwaną od uiszczenia opłaty od zażalenia. Następnie, po doręczeniu powódce odpisu zażalenia, a pozwanej odpisu postanowienia z dnia 6 czerwca 2016 r., a także po przekazaniu akt sprawy Sądowi Okręgowemu na skutek wniesionego zażalenia, postanowieniem z dnia 29 września 2016 r. Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 25 kwietnia 2016 r. Pismem z dnia 27 października 2016 r. Sąd Okręgowy poinformował Sąd Rejonowy o zwrocie akt sprawy po rozpoznaniu za zażalenia. Pismem z dnia 7 listopada 2016 r. Sąd Rejonowy zobowiązał pozwaną do uzupełnienia braków formalnych apelacji poprzez uiszczenie opłaty od apelacji w wysokości 30 zł. Pismem z dnia 29 listopada 2016 r. pozwana ponownie wniosła o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od apelacji. Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy odrzucił wniosek pozwanej. Kolejnym postanowieniem wydanym w dniu 12 grudnia 2016 r. Sąd Rejonowy odrzucił apelację pozwanej od wyroku z dnia 7 października 2015 r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, że w niniejszej sprawie, wbrew twierdzeniom skarżącej, nie wystąpiła przewlekłość postępowania

w rozumieniu z art. 2 ust. 1 ustawy o skardze, nie sposób bowiem uznać, że zwłoka w rozpoznawaniu sprawy była nieuzasadniona i powstała z winy sądu, gdyż czas procedowania determinowany był przede wszystkim aktywnością strony pozwanej. Zauważyć należy, że pozwana spółka inicjowała szereg czynności, które są formalnie dozwolone i do których należało się odnieść, nadając im stosowny bieg. Co więcej, wnoszone przez pozwaną pisma obarczone były brakami formalnymi, do uzupełnienia których należało pozwaną wzywać. Jednocześnie, bez załatwienia owych kwestii formalnych, nie było możliwe przystąpienie do merytorycznego rozpoznania sprawy. Sąd Apelacyjny zważył, że zarówno Sąd Rejonowy, jak i Sąd Okręgowy podejmowały w toku postępowania jedynie te czynności, które zgodnie z przepisami procedury cywilnej zobowiązane były podejmować w odpowiedzi na liczne czynności procesowe strony pozwanej, nadto dokonywały ich w

sposób terminowy. Należy zatem stwierdzić, że przewlekłość postępowania w przedmiotowej sprawie wygenerowana została wyłącznie przez pozwaną spółkę, co nie może jednak stanowić podstawy do uwzględnienia wniesionej skargi, bowiem powstała przewlekłość nie dotyczy postępowania sądu.

Wobec powyższego, Sąd Apelacyjny uznał, że skarga jako nieuzasadniona podlegała oddaleniu w oparciu o art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r.

o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki.

SSA Barbara Białecka SSA Beata Górka SSA Romana Mrotek